

Este interesant de subliniat constatarea făcută de Sebastian Barbu-Bucur cu privire la aspectele românilor cîntărilor psaltice din manuscrisul lui Filothei. Pe baza unei analize minuțioase stabilește cinci mari categorii de cîntări: 1. Cîntări reproduse după originilele grecești aedoma, cu număr de silabe identice sau puțin diferite, ale căror texte au putut fi traduse cuvînt cu cuvînt, cu topică identică. În stilul popular, stihirare ori irmologic; 2. Cîntări în care Filothei s-a abătut de la originalul grecesc, încercînd o ușoară adaptare a prozodiei muzicale la textul românesc, mai ales la cele scrise în stilul irmologic și stihiraric, cu traducere cuvînt cu cuvînt, topică identică și cu număr de silabe sensibil diferit; 3. Lemuri alcătuite de Filothei după prototipul grecesc «mai prescurti — cum se exprimă el — el pentru a corespunde necesităților slujbei eclesiasice românești; 4. Cea mai mare categorie de cîntări este alcătuită din imblănară tuturor procedurilor mai sus enunțate, aplicate acelor cîntări al căror text este tradus cuvînt cu cuvînt sau liber; cu număr de silabe egal, mai mic sau mai mare; cu topică identică sau diferită. Aici Filothei păstrează de cele mai multe ori doar începutul și finalul originalului grecesc, pentru recunoașterea cîntării respective, restul fiind modificat substanțial, melodic și ritmic, în funcție de limbă; 5. Creații proprii cu conținut laic, cum este Rugăciunea pentru domnitor, și religioasă cum Canonul Florilor, scris «pre glasul cel românesc că taste mai țese și mai frumosa». Aceste cîntăviri scrise într-un glas IV neobisnuit, cu respectarea permanentă a unor fragmente melodice foarte frumoase, cu cadențe perfecte și finale pe do, iar imperfecte pe re și fa, cu caracter cursiv, doinic, cu inflexiuni de baletă și iz de cîntărilor.

Trebuie remarcat că Macarie Ieromonahul, Anton Pann, Neagu Ionescu, N. Severtanu și Ioan Zmeu au compus aceste cîntăviri pe glas IV clasic, leghetos, în variante melodice total diferite de cele ale lui Filothei, dar care n-au fost practicate și nu au rămas în uzul liturgic. Pentru frumusețea lor, Cîntăviriile lui Filothei au fost preluate de însuși Macarie Ieromonahul pe care le-a transcris în anul 1832 din stihina veche în cea nouă «înlocuind și neștrămătate». «paradosindule părinților din Sfînta monastire Neamtul, pentru ca să rămîie vecinice și neștrămătate». Sebastian Barbu-Bucur subliniază că în Transilvania se mai păstrează și în prezent: osifel de cîntări cu rezonanțe folclorice, asemănătoare cu Cîntăviriile Florilor, exemplul Doxologia glas IV auzită și notată de la «cantorul Partenie Aurel din Singioz-Băi, care învățase muzica de la un alt psalt bătrîn, educat la rîndul său în spiritul și tradiția cîntărilor ortodoxe de la Orădeța și Gherța» (p. 79).

Ultima parte a lucrării cuprinde facsimile cu parte din paginile manuscrisului (folio 1—67) — documenta — (p. 83—151), transcrierea cîntărilor propriu-zise din Cîntăviri, Utrenier și Liturghier — transcripția — (p. 153—454), un număr de 17 anexe (documente cu privire la viața și activitatea lui Filothei Ieromonahul, p. 455—462), indexul analitic al cîntărilor în ordinea apariției acestora în manuscris (p. 463—491), indexul alfabetic al cîntărilor (p. 492—503), indexul cîntărilor după autori (p. 503—504), numerotarea facsimilelor (p. 504), bibliografia (p. 505—512) și Cuprînsul (p. 513—514); coperta este lucrată de Melanite Schmidt, iar redactarea și tehnoredactarea lucrării aparține lui Corneliu Buceș și respectiv George Măgureanu.

Prin tipărirea primei Psaltichii în limba română a lui Filothei sin Agai Jipei, Sebastian Barbu-Bucur își vede eforturile încununale de succes, pentru care îl felicităm și recomandăm lucrarea sa oamenilor de cultură, muzicienilor, precum și seminaristilor și studenților teologi.

Arhidiacon. Prof. A. BUZERA

M.O. 83/11-12

MITROPOLIA OLTEȚII

(LA MĂTROPOLÉ D'OLTÉNIE)

REVUE OFFICIELLE DE L'ARCHEVÊCHÉ DE CRAJOVA

ET DE L'ÉVÊCHÉ DE RÎMNIC ET ARGES

XXXV-ÈME ANNÉE, N° 11 — 12 NOVEMBRE - DÉCEMBRE 1983

SOMMAIRE

	Page
Paix sur la terre, bienveillance entre les hommes (Luc. 2, 14)	
Appel au désarmement et à la paix émanant de l'Assemblée des représentants des organisations de masses et des organisations communautaires et des autres organisations constituant le Front de la Démocratie et de l'Unité Socialiste	719
Appel de la Grande Assemblée Nationale roumaine adressé à tous les Parlements et parlementaires des États européens, des États Unis d'Amérique et du Canada	721
LETRES PASTORALES DES CHEFS DES DIOCESES	
Em. Mgr Nestor, Archevêque et Métropolitain, Lettre pastorale à l'occasion de la Fête de la Nativité du Seigneur — 1983	724
Ex. Mgr Iosif, Evêque titulaire de Rîmnîc et Arges, Lettre pastorale à l'occasion de la Nativité du Seigneur — 1983	729
ANNIVERSAIRES	
Le 45-e anniversaire de la création de l'Etat national unilaire roumain, le 1-er Décembre 1918	734
Le P. Archidiacon Prof. A. Buzera, Arhiepiscop (la Transsylvanie), chant patriotique ancien roumain, harmonisé pour choeur d'hommes	741
ETUDES ET ARTICLES	
Le P. Prof. Nicolae Petrescu, La paix chère à tous	744
Le P. Prof. Dionisie Stamatoiu, Et sur la terre paix / Arguments puisés dans la Révélation divine pour un espoir lumineux	754
PAGES PATRISTIQUES	
Les Pères de l'Eglise à propos de la paix (choix de réflexions et d'exhortations patristiques, par le P. Dr. Gh. Paschila)	762
MATERIEL HOMILETIQUE	
Paix vis-à-vis de nous mêmes, vis-à-vis de Dieu et paix entre les hommes (par le P. Prof. Vasile Prescure)	765
ACTION POUR LA PAIX	
La participation de S. Em. le Métropolitain Nestor Voronicescu aux festivités du 25-e anniversaire de la Conférence Chrétienne pour la Paix — Prague, les 13—14 octobre 1983 (par le P. I. Răduț)	770

**D'AUTRES ACTIONS POUR LA PAIX
DANS LE CADRE DE L'ARCHEVÊCHÉ DE CRAIOVA**

Que la vie et la raison triomphe dans le monde

Le rassemblement pour la paix dans Craiova, constitué par les prêtres et les choristes des doyennés de Craiova I, Craiova II et de Băilești, le département de Dolj, le 28 octobre 1983, compte rendu par le P. Ion Răduț	774
La manifestation pour la paix qui a eu lieu dans le Séminaire théologique de Craiova, le 1-er novembre 1983, compte rendu par le P. Archidiacon A. Buzera	785
Le rassemblement pour la paix dans la ville de Drobeta Turnu Severin, constitué par les ministres des églises du département de Mehedinți, le 3 novembre 1983 (compte rendu par le Prof. Gh. Rădulescu)	791
La manifestation des prêtres pour la paix qui a eu lieu dans la ville de Tg. Jiu, le 10 novembre 1983 (compte rendu par le hiérodiacon Vincențiu)	785
Réunion pour la paix dans le cadre de l'Assemblée archidiocésaine de Craiova, le 27 novembre 1983 (par le P. I. R.)	801
Psalme, chant pour la paix du monde où nous vivons, par le P. Nicolae Jinga	809

**ACTIONS POUR LA PAIX
DANS LE CADRE DU DIOCESE DE RIMNIC-ET-ARGEȘ**

Le rassemblement pour la paix dans la ville de Pitești, constitué par les prêtres du département d'Arges, le 20 octobre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Piteșteanu, évêque-vicaire du diocèse de Rimnic et Argeș	811
La manifestation des prêtres pour la paix et le désarmement qui a eu lieu dans la ville de Rimnicu-Vilcea, le 3 novembre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Piteșteanu, évêque vicaire	818
Participation des prêtres du département d'Olt à la réunion pour la paix dans la ville de Slatina, le 27 octobre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Piteșteanu, évêque-vicaire	822
La session de l'Assemblée diocésaine de Rimnic et Argeș pour la paix, le 27 novembre 1983, compte rendu par le P. Sandu Cristea	830

COMPTES RENDUS

Nesto: Vornicescu, Métropolitain d'Olténie, <i>Scrisori patristice în Biserica Ortodoxă Română pînă în sec. XVII. Izvoare, traduceri, circulație</i> (Ecrits patristiques dans l'Eglise Orthodoxe Roumaine jusqu'au XVII-e siècle. Sources, traductions, diffusion) thèse de doctorat, Craiova, 1983, 448 p., compte rendu par le P. Gh. Cuneșcu	835
Victor Papacoste, <i>Civilizația românească și civilizația balcanică</i> (La civilisation roumaine et la civilisation balkanique), édition soignée par Cornelia Papacoste-Danielopolu; étude introductive par Nicolae-Serban Tănăsescu, Bucarest, les Editions Eminescu, 1983, 528 p. (compte rendu par Al. Zub)	840
Sebastian Barbu-Bucur, <i>Fitoel Sin Agai Jipci, Psaltichie rumânească, 1. Căntărești</i> (Titre intraductible comme tel, exprimant le contenu d'un livre de musique liturgique byzantine en roumain). Les Editions musicales, Bucarest, 1981, 514 p., (compte rendu par le P. Archidiacon Prof. Al. Buzera)	841